

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

XXII. Prophetia Joëlis,

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

missum. Quæ profecto præcis temporibus adeo pervulgata fuit & communi omnium consensu recepta interpretatio, ut in Libro temporum de hoc Danielis prædicto pronuntiaverit Africanus, *Nulli dubium esse, quin de adventu Christi prædictio sit.* Nec recentiores Ebræos complures hanc majorum suorum doctrinam tueri puduit.

African. apud Hier. in Dan.

XXI. Inter Osee vaticinationes imprimis celebratur illa: *Dies multos sedebunt filii Israël, sine rege, & sine principe, & sine sacrificio, & sine altari, & sine Ephod, & sine Osee, Theraphim. Et post hæc revertentur filii Israël, & quaerent Dominum Deum suum, & David regem suum: & pavebunt ad Dominum, & ad bonum ejus, in novissimo dierum.* Re gem hunc David, Christum esse aio, qui avum suum nomine refert, & hic, & apud Ezechielem, & apud Jeremiam, uti supra non semel observavimus. Atque hunc ab Israëlitis quæsitum iri prædicit Propheta, postquam diu propriis religionis suæ riti bus, proprioque regimine caruerint. Hoc nunc fieri cernimus, illud ecquando fu turum sit, novit Deus. Messiam quidem hic notari traditur in Thargum Jonathanis Uzielidæ, & in libro Beracoth Hierosolymitano, & apud Rabbinos plerosque. Quo vero tempore rege & sacrificiis, vel caruisse, vel carituros fore Israëlitas velit Pro pheta, disputant Interpretes. Quidam Salmanasarem deportationem intelligunt, hoc adducti Osee effato, quo Israëlitis inferendam ab Assyriis calamitatem prænuuntians, dicturos eos ait, *Non est rex nobis, non enim timemus Dominum.* Judæos vero scribit Hieronymus ad Babylonicam captivitatem hæc referre, qua demum exemti patrias sedes repetierunt, Zorobabele duce, quem hic Davidis nomine indicari existimant. Atque hanc opinionem amplexi sunt Theodoretus & Theophylactus: amplexus est & Grotius. Alii tempora reditum illum consecuta hic intelligunt, quibus neque legitimos reges agnoverunt Israëlita, neque legitimos Sacerdotes, & Christum Jesum Davide prognatum, ejurata præca religione, ducem secuti sunt. Nam quod prædicit Propheta futurum hoc *in novissimo dierum*, hoc ipsum habent Isaias, & Michas, cum de Christo aiunt: *Et erit in novissimo dierum, erit mons domus Do mini preparatus in vertice montium: item Petrus ex Joële: Et erit in novissimis diebus, effundam de Spiritu meo super omnem carnem.* Alii denique, puta Hieronymus, Augu stinus, Christianorumque bona pars, præsentem reliquiarum Judaicarum *Ἐσθλοσύνη* si gnatam putant ab Osee, qua tamdiu extorres jactabuntur, quoad Christi jugo colla submittant. Interpretationem hanc valde mihi probabilem, ac veri simillimam facit illud Pauli: *Cacitas ex parte contigit in Israël, donec plenitudo gentium intraret, & sic omnis Israël salvus fieret, sicut scriptum est: Veniet ex Sion, qui eripiat, & avertat impietatem à Jacob. Et hoc illis à me Testamentum, cum abstulero peccata eorum.* Qui dam etiam varios illos Israëlitarum casus una ista pericope designari contendunt.

Osc. 1. 4. 5.

Osc. 10. 3.

Theod. & Theoph. in Osc. 3. Grot. in Osc. 3.

Isa. 1. 2.

Mich. 4. 1.

Joël 1. 28.

Act. 2. 17.

Rom. 11. 25, 26, & seq.

XXII. De Christo etiam agitur in istis Joëlis: *Filii Sion exultate, & letamini in Domino Deo vestro, quia dedit vobis Doctorem justitiæ.* Scio ambiguitatem inesse voci פֹּרֵר, quæ & Doctorem & pluviam sonat, & quæ à nonnullis in posteriorem hanc signi ficationem trahitur. Aliter Chaldaeus Interpres, aliter Septuaginta, & Vulgatus quo que. Aliud etiam suadet ipsa verborum convenientia, in quibus aptius est dicere Doctorem justitiæ, quam pluviam justitiæ. Idem suadet & Osee, cum ait de Christo venturo: *Tempus requirendi Dominum, cum venerit qui docebit vos justitiam.* Utrobique Doctor ille justitiæ, Christus intelligendus est. Sin vertere malis *pluviam justitiæ*, Chri stum nihilominus intelligito, qui & pluviae symbolo notatur in Psalmis: *Descendet si cut pluvia in vellus: ubi & istud subnectitur: Orietur in diebus ejus justitiæ.* Ita apud Mala chiam Christus appellatur *Sol justitiæ*. Designari autem Christum hoc Joëlis loco se quentia ostendunt: *Et scietis quia in medio Israël, ego sum, & ego Dominus Deus vester, & non est amplius; & non confundetur populus meus in aeternum. Et erit post hæc, effun dam spiritum meum super omnem carnem, & prophetabunt filii vestri, & filia vestre: senes vestri somnia somniabunt, & juvenes vestri visiones videbunt: quæ quomodo sumenda sint, docet nos Petrus in Actis Apostolorum. Sed & R. Saadias Gaon in Libro fi dei, & R. Machir in Pulvere Aromatico, alique Rabbiorum eruditissimi, hæc Mes sia temporibus accommodant. Quo & nos invitat illud quod paulopost subjicit Joël: In monte Sion, & in Jerusalem erit salvatio, simile hujus apud Isaiam prædictionis de Messia: De Sion exibit lex, & verbum Domini de Jerusalem. Consentienti huic Inter pretum sententiæ contraire ausus est Grotius, recoctaque veteri quadam prædicti hu jus interpretatione, quam Rufino tribui video, Doctorem illum justitiæ Isaiam esse statuit, nec aliis tamen rationibus approbavit, quam quod Isaiæ temporibus Prophe tæ & Prophetides extiterint, ipsiusque Isaiæ filii vaticinationes ediderint. Quasi vel ante Isaiam, vel post illum, nulli inter Judæos Prophetæ fuerint, vel Prophetides. Ma jus autem & largius gratiæ cœlestis donum, ac sancti Spiritus infusionem pollicetur apud Joëlem Deus, quam præcis temporibus hominum generi concesserat, quod Isaiæ*

Prophetia Joëlis,

Joël 2. 25, & seq.

Osc. 10. 12.

Psalm. 76. 1.

Mal. 4. 2.

Joël 1. 27, 28.

Act. 2. 17.

Joël 2. 32.

Isa. 4. 3.

ævo minime contigit. Quod autem probare nititur, Isaiæ filios futura prædixisse, ex his ipsius verbis: *Ecce ego, & pueri mei, quos dedit mihi Dominus, in signum & portentum Israël, frustra est, cum inde colligi nequeat, quod vult. Concedamus tamen id de filiis Isaiæ, probet de filiabus: ait enim Joël: Prophetabunt filii vestri, & filia vestra: probet itidem de ancillis & servis, quos Spiritus sancti aura afflatum quoque in Joël prædixit.*

Prophetia Amos, Amos 9, 11, & seq. A. G. 15, 13, & seq. XXIII. Est & Christi ac Ecclesiæ *μεγαλειών*, id quod profatur Amos: *In die illa suscitabo tabernaculum David quod cecidit, & reedificabo aper-turas murorum ejus, & ea quæ corruerunt instaurabo, & reedificabo illud, sicut in diebus antiquis, ut possideant reliquias Idumææ, & omnes nationes, eo quod invocatum sit nomen meum super eos, dicit Dominus faciens hæc.* Ut superiora Joëlis Petrus, sic ista Amosi Jacobus quo pertinent ostendit in Actis; ad Christum nimirum, & gentes sub ejus jugum cogendas. Nec infiantur Judæi, qui in capite ultimo Thalmudici libri Sanhedrin, memoratum hic Tabernaculum David, Messiam esse volunt. Redeunt vero ad ingenium suum Judæi, cum prolixas *ἑρμηνείας* hujus pollicitationes, tum ubertatis terræ, & fructuum proventus, tum diuturnitatis imperii & amplificationis ac securitatis, *κατὰ λέξιν* sumi volunt, eoque nomine Hieronymo pœnas dant. Et mento sane; tales enim esse fructus hic ab Amoso promissos intelligere par est, qualis ea fames est, cui sedandæ comparantur hi fructus & promittuntur. Cujusmodi autem fames illa sit, palam fecit Amos ipse, cum dixit: *Ecce dies veniunt, dicit Dominus, & mittam famem in terram; non famem panis, neque sitim aquæ, sed audiendi verbum Domini.* Animadvertendum ergo idem à Grotio est, qui lethali literæ inhaerens *σπαρτάς* hæc & Judaicæ intellexit; & Tabernaculum illud David, cujus instauracionem spondet Propheta, domum Davidis à Zorobabele reparatam esse docuit. Quod quam verum sit, patet ex iis in quibus Prophetiam suam Amosus claudit: *Et non evellam eos ultra de terra sua quam dedi eis, dicit Dominus Deus suus.* Sedibus enim suis ita depulsa & exterminata est Judaica gens, ut nulla unquam longioribus & infelicio-ribus exiliis damnata esse feratur. Sed nec omnes nationes Judaico imperio subjectæ sunt, vel Zorobabelis temporibus, vel sequenti ætate; imo in alienam Judaica ipsa gens ditionem concessit. At Christus Davide oriundus *τις οὐλὴν δούλις ἀπέσπασε*, cum juxta Evangelistæ verba, *ὁ λόγος σαρρῆ ἐγένετο, καὶ ἐκλήρωσεν ἐν ἡμῖν*, æternumque à Deo accepit regnum, crebris vaticiniis prædictum, & Davidi promissum. Optime hæc à Theodoro adnotata sunt adversus eam sententiam, quam deinde amplexus est Grotius, & quæ jam ipsius ævo invaluerat, & à Cyrillo quoque propugnata est; sed ita tamen ut hunc esse historię sensum vellet, alium autem veriore ad Christum pertinentem illic inesse censeret.

Hier. in Amos 9.

Amos 8, 11.

Joh. 1, 14.

Prophetia Abdias, Abdias, 17, & seq.

Joël 1, 31.

Isa. 1, 3.

Ezech. 1, 27, & 8, 2.

Apoc. 1, 14, & 2, 18, & 19, 12.

Ebr. 12, 25, 29.

Luc. 12, 49.

Isa. 31, 9.

Abd. 18.

Num. 24, 17.

Amos 9, 11, 12.

XXIV. *Et in monte Sion erit salvatio, inquit Abdias, & erit sanctus: & possidebit domus Jacob eos qui se possederant. Et erit domus Jacob ignis, & domus Joseph flamma, & domus Esau stipula, & succendentur in eis, & devorabunt eos, & non erunt reliquæ domus Esau, quia Dominus locutus est.* Quoniam salutares suas leges Hierosolymis primum & in Sione laturus erat Christus, unde per totum orbem promulgandæ erant; idcirco & hic Abdias, & supra Joël, in Sione salutem per Christum fore propositam prædicunt, & de Sione legem ac Domini verbum exiturum per Christum Isaias prodidit. Ignis quoque symbolo sæpe adumbratur Christus, & ignitus describitur; præcipue vero apud Ezechielem, & in Apocalypsi Iohannis. Mofi in ardente rubo, & inter Sinai montis flammæ locutum fuisse Christum, Justini, Origenis, Hieronymi, aliorumque Ecclesiæ Magistrorum contestata sententia est. Quo pertraxisse videtur eos Paulus in Epistola ad Ebraeos, cum collatis inter se & compositis, hinc ardente ac procelloso Sinai, inde Sione ac Hierosolyma cœlesti; hinc tubæ sono & formidolosa illa ac terribili voce, inde Ecclesia primitivorum ac Testamenti Novi sequestro Jesu, subjungit: *Videte ne recusetis loquentem: si enim illi non effugerunt, recusantes eum qui super terram loquebatur; multo magis nos, qui de cælis loquentem nobis avertimus.* Quasi eundem velit utrobique fuisse locutum. Et demum: *Etenim Deus noster ignis consumens est.* Quocirca hæc aiebat Jesus ipse de se: *Ignem veni mittere in terram: & quid volo nisi ut accendatur?* Abdias vero penitus consonat Isaias, cum ait: *Dixit Dominus, cujus ignis est in Sion, & caminus ejus in Jerusalem.* Quod autem adjicit Abdias: *Et non erunt reliquæ domus Esau;* hoc ipsum de Christo à Balamo prædictum vidimus: *Erit Idumæa possessio ejus, & erit possessio ejus Seir;* cui prædictioni ex altera hæc Abdias R. Selomoh lucem affert, ut pote significationis ejusdem, & ad Messiam spectantis. Par est illa Amosi proxime à nobis allata, & Messias itidem prænuntia: *Suscitabo tabernaculum David, ut possideant reliquias Idumææ, & omnes nationes, eo quod invocatum sit nomen meum super eos; dicit Dominus faciens*